

Visit Finland

SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND

Matkailualan hiilijalanjäljen mittaaminen – Visit Finland & Hiilikuri

Liisa Mäkelä 14.2.2024, Varsinais-Suomen matkailuparlamentti

ULKOILMAINTOILIJJA & KESTÄVÄN MATKAILUN ASIAANTUNTIJA

*Vastuualueina Visit Finlandilla erityisesti
matkailuyritysten & -destinaatioiden
hiilijalanjäljen mittaaminen sekä
Sustainable Travel Finland-ohjelmaan
sisältyvät kansalliset kestävä matkailun
indikaattorit, sis. hiilijalanjäljen
indikaattorit*

LIISA MÄKELÄ,
*Manager for
Sustainable travel development
Visit Finland /Business Finland*

Agenda

- Visit Finland ja kestävyystyö
- Visit Finland ja matkailun hiilijalanjäljen laskenta
- Matkailualan hiilijalanjälkilaskuri Hiilikuri

Visit Finland & kestävyys

Tehtävämme on Suomen kokoinen

Business Finlandin ydintehtävä on luoda Suomelle vaurautta ja hyvinvointia kiihdyttämällä asiakkaittemme kestäväää kasvua globaalisti. Vuoden 2020 aikana päivitetyn Business Finlandin strategian kolme ydinaluetta ovat talouden kasvu, kestävä kehitys ja kilpailukyvyyn vahvistaminen.

Osana Business Finlandia Visit Finlandin tehtävä ja tavoite on tukea Suomen matkailuelinkeinon menestystä.

Visit Finlandin tavoitteena on tehdä
kestävyydestä matkailun uusi normi ja
Suomesta yksi maailman kestävimmistä
matkailukohteista.

**SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND™**

Sustainable Travel Finland (STF) -polku

Askel 1
Sitoutuminen
(jatkuvaan kehittämiseen)

Askel 2
Osaamisen kasvattaminen

Askel 3
Sertifiointi

Askel 5
Vastuullisuusviestintä

Askel 4
Mittaaminen
(kestävän matkailun indikaattorit)

Askel 6
Kehittämissuunnitelma

Askel 7
Todentaminen: STF-merkin hakeminen

Sustainable Travel Finland

**Matalan kynnyksen
maksuton ohjelma
suomalaiselle
matkailualalle,
matkakohteille ja
yrityksille**

---

edistää kestävää
matkailua Suomessa

**Markkinointiviestinnän
työkalu Visit Finlandille
ja sidosryhmille**

---

viestiä yhtenäisemmin
Suomesta kestävästä matkailun
maana

**Merkki kuluttajille ja
matkanjärjestäjille vastuullisten,
kestävän kehityksen
periaatteiden mukaisesti
toimivien matkailutoimijoiden
tunnistamiseksi**

---

helpottaa matkailijoiden ja
matkanjärjestäjien valintoja
matkustuspäätöksiä tehtäessä

SUSTAINABLE TRAVEL FINLAND™

SUSTAINABLE TRAVEL FINLAND -MERKKI ON TAE SIITÄ, ETTÄ YRITYS TAI
MATKAKOHDE ON SITOUTUNUT KESTÄVÄÄN TOIMINTAAN JA
KEHITYKSEEN.

VALITSEMALLA STF-MERKITYN ELÄMYKSEN TUET SUORAAN PAIKALLISIA
KESTÄVÄN MATKAILUN PONNISTUKSIA JA VARMISTAT, ETTÄ MATKALLA
ON MYÖNTEINEN VAIKUTUS PAIKALLISEEN KULTTUURIIN JA TALOUTEEN.

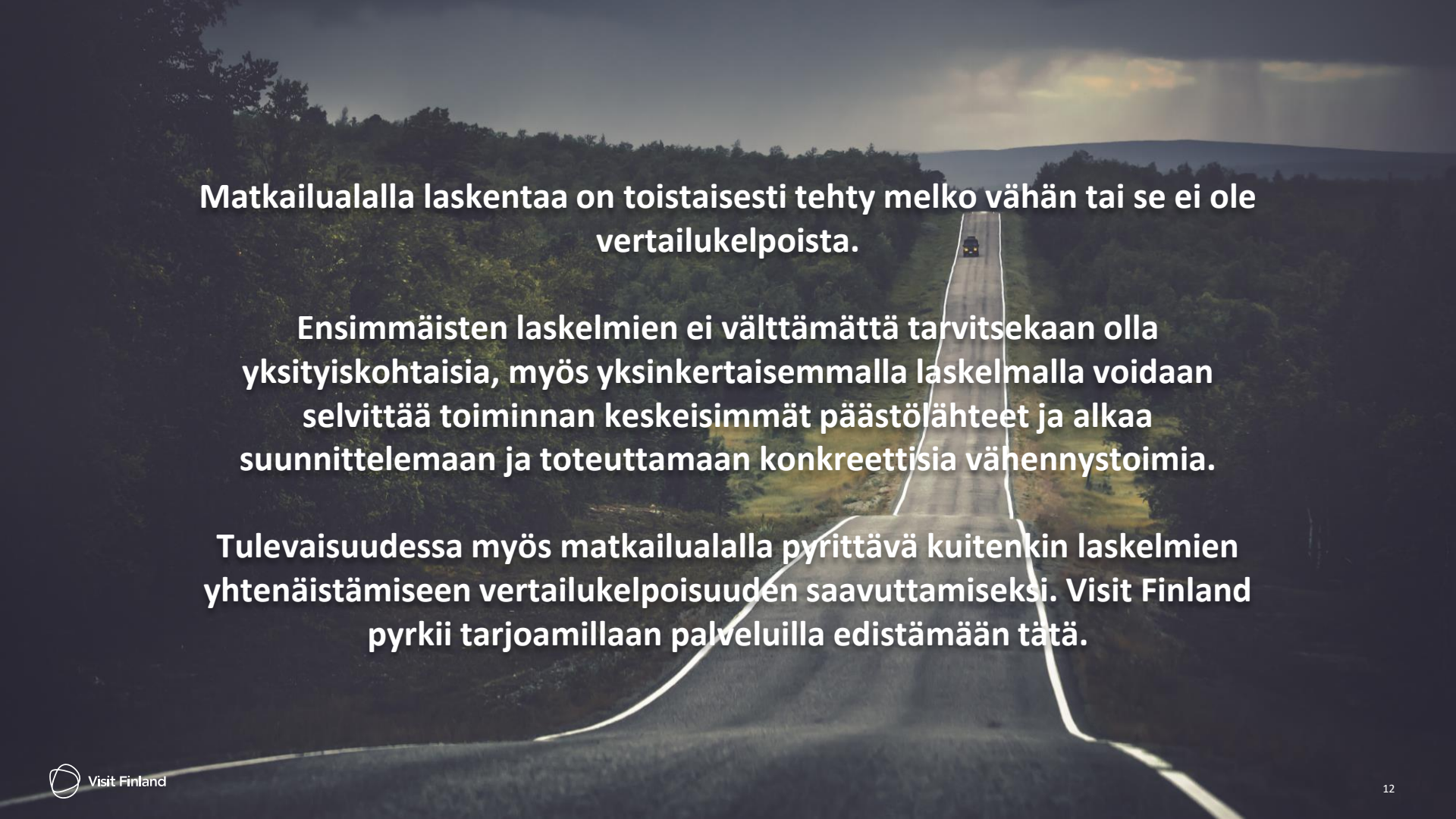
Visit Finland & matkailun hiilijalanjäljen laskenta

Suomen kestävä matkailun näkökulmasta ylä tavoitteena on ympäristönäkökulmasta tällä hetkellä päästöjen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä (Glasgow Declaration) sekä kansallinen tavoite hiilineutraalista Suomesta 2035.

Visit Finland haluaa tukea matkailuelinkeinoa tavoitteisiin pääsemisessä sekä saada matkan varrella parempaa kuvaa siitä, missä olemme suhteessa näihin tavoitteisiin.

Matkailualalla laskentaa on toistaisesti tehty melko vähän tai se ei ole vertailukelpoista.

Ensimmäisten laskelmien ei välttämättä tarvitsekaan olla yksityiskohtaisia, myös yksinkertaisemmalla laskelmalla voidaan selvittää toiminnan keskeisimmät päästölähteet ja alkaa suunnittelemaan ja toteuttamaan konkreettisia vähennystoimia.

Tulevaisuudessa myös matkailualalla pyrittävä kuitenkin laskelmien yhtenäistämiseen vertailukelpoisuuden saavuttamiseksi. Visit Finland pyrkii tarjoamallaan palveluilla edistämään tätä.

A close-up photograph of a red squirrel sitting on a wooden stump, holding a nut in its paws and eating it. The squirrel has reddish-brown fur and a bushy tail with black and white tips. The background is blurred, showing more of the stump and some greenery.

**Laadukkaan
hiilijalanjälkilaskennan
tuloksena syntyy
vertailukelpoista, säännöllisesti
kerättyä ja ajallisesti oikeaa,
tietoa kuvaamaan matkailualan
ilmastovaikutuksia sekä
helpottamaan päätöksentekoa
ja suunnittelua.**

Visit Finland & CO2

Visit Finlandin tarjoamat palvelut:

- **Matkailualan hiilijalanjälkilaskuri Hiilikuri –työkalu** yritysten & tulevaisuudessa myös destinaatioiden hiilijalanjäljen mittaamiseen
  - Aiheeseen liittyvä materiaali osana Kestävän matkailun opasta
  - Valmiit valmennusmoduulit osana Visit Finland akatemiaa
- **Kansalliset kestävän matkailun indikaattorit**
  - Hiilijalanjälki osana indikaattoreita
  - Osa STF-ohjelmaa
- **MatkailijaMittari** – mittaa kv-matkailijoiden hiilijalanjälkeä
- **Erilaiset tapahtumat, mm.**
  - What's Up-seminaarit
  - Laskurin kaikille avoimet käyttäjäklinikat – jatkuvat jälleen keväällä 2024!

Muut aiheeseen liittyvät:

- Business Finlandin oma hiilijalanjäljen laskenta (ensimmäistä kertaa v. 2022)
- Visit Finlandin laatima Suomen matkailun ilmastotoimenpidesuunnitelma (Glasgow Declaration), ensimmäinen versio julkaistu 11/23
- Lukuisat aiheeseen liittyvät pienet ja suuret yhteistyöprojektit

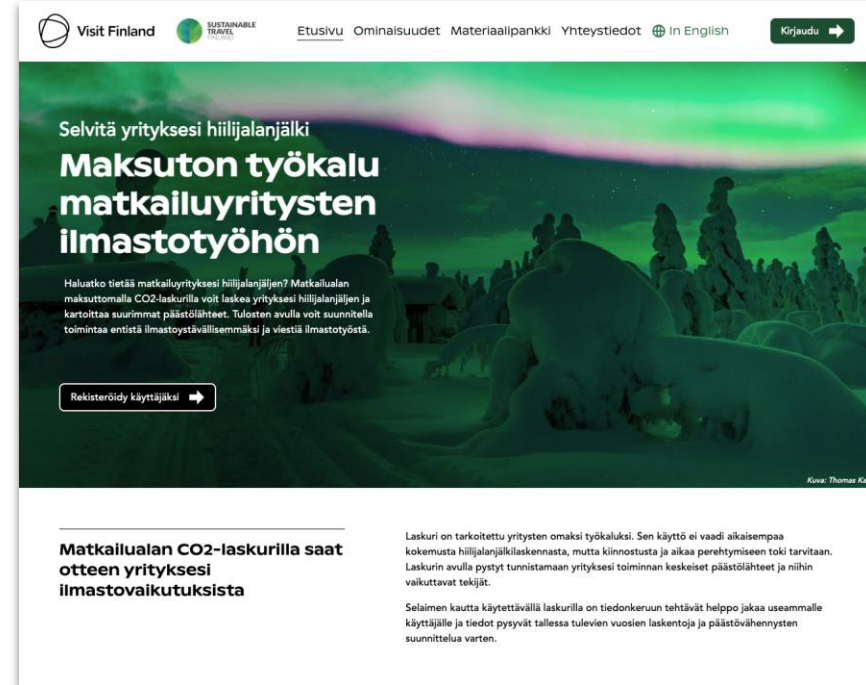
Hiilikuri

Matkailun hiilijalanjälkilaskuri

Visit Finland

Matkailualan Hiilikuri käytännön työkaluna

- **Matkailualan hiilijalanjälkilaskuri Hiilikuri** tukee matkailualan yritysten vähähiilisyyspolkua, jonka tavoitteena on, että Suomi on vuonna 2025 luotettava, kestävä ja turvallinen matkakohde, ja joka tunnetaan maailman johtavana kestävä matkailun maana (Visit Finlandin strategia 22-25).
- Laskurin avulla on mahdollista tunnistaa yrityksen toiminnan keskeiset päästölähteet ja niihin vaikuttavat tekijät, suunnitella toimintaa ilmastoystävällisemmäksi ja viestiä yrityksen ilmastotyöstä ja vastuullisuudesta.
- Laskurin käyttö on maksutonta ja se on saatavilla osana Sustainable Travel Finland-ohjelmaa osoitteessa <https://hiilikuri.visitfinland.com/>.

The screenshot shows the homepage of the Hiilikuri website. At the top, there are logos for Visit Finland and Sustainable Travel Finland, along with navigation links for 'Etusivu', 'Ominaisuudet', 'Materiaalipankki', 'Yhteystiedot', and 'In English'. A 'Kirjaudu' button is in the top right corner. The main content area features a dark background with a photograph of a snowy forest under a green aurora borealis. The text reads: 'Selvitä yrityksesi hiilijalanjälki', 'Maksuton työkalu matkailuyritysten ilmastotyöhön'. Below this is a sub-headline: 'Halutko tietää matkailuyrityksesi hiilijalanjäljen? Matkailualan maksuttomalla CO2-laskurilla voit laskea yrityksesi hiilijalanjäljen ja kartoittaa suurimmat päästölähteet. Tulosten avulla voit suunnitella toimintaa entistä ilmastoystävällisemmäksi ja viestiä ilmastotyöstä.' A 'Rekisteröidy käyttäjäksi' button is located below the text. At the bottom, there is a section titled 'Matkailualan CO2-laskurilla saat otteen yrityksesi ilmastovaikutuksista' and a paragraph explaining that the calculator is free and helps identify key emission sources. A small credit 'Kuva: Thomas Käst' is visible in the bottom right corner of the image area.

Taustalla laaja yhteistyö ja käyttäjälähtöinen suunnittelu

Laskurin ensimmäinen versio julkaistiin syyskuussa 2021 Lapin Liiton Välkky-hankkeen toimesta. Kehittämistä jatkettiin edelleen 6 Aika: Carbon Neutral Tourism -hankkeessa kunnes maaliskuussa 2022 laskuri siirtyi osaksi Visit Finlandin palveluja ja Sustainable Travel Finland -ohjelmaa. Laskurin palvelumuotoilu, tukimateriaalit, ohjelmoinnin ja ylläpidon on toteuttanut Positive Impact.

Laskuri on tarkoitettu yritysten omaksi työkaluksi ja sen käyttö ei vaadi aikaisempaa kokemusta hiilijalanjälkilaskennasta. Laskuria käytetään selaimen kautta, joten tiedonkeruun tehtävät on helppo jakaa useammalle käyttäjälle ja tiedot pysyvät tallessa tulevien vuosien laskentoja ja päästövähennysten suunnittelua varten.

Kehitys jatkuu edelleen, vuoden 2024 aikana laskenta tullaan mahdollistamaan myös matkailu-destinaatioille. Laskuri integroidaan osaksi STF hubia keväällä 2024.

6Aika

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

FORUM
VIRIUM
HELSINKI

VISIT
TAMPERE

LAPIN LIITTO

Positive
Impact

Laskennan työvaiheet yrityskäyttäjälle Hiilikurissa

Yrityasetukset ja perustiedot

Syötetään yrityksen nimi, Y-tunnus, kotikunta ja toimiala. Lisätään tarvittavat käyttäjät. Perustietoihin syötetään myös toiminnan tunnusluvut.

Toiminnan rakenne

Kuvaillaan yrityksen toiminnan tai toimipaikkojen rakenne. Pienessä yrityksessä riittää yksi toimipaikka, suuremmassa voi tarvita jokaiselle osoitteelle omansa.

Tietolähteiden selvittäminen

Selvitetään, mistä eri tiedot löytyvät: Lämpöyhtiö, sähköyhtiö, polttoainekuitit, ajopäiväkirjat, matkalaskut, kirjanpito, tukkuraportit...

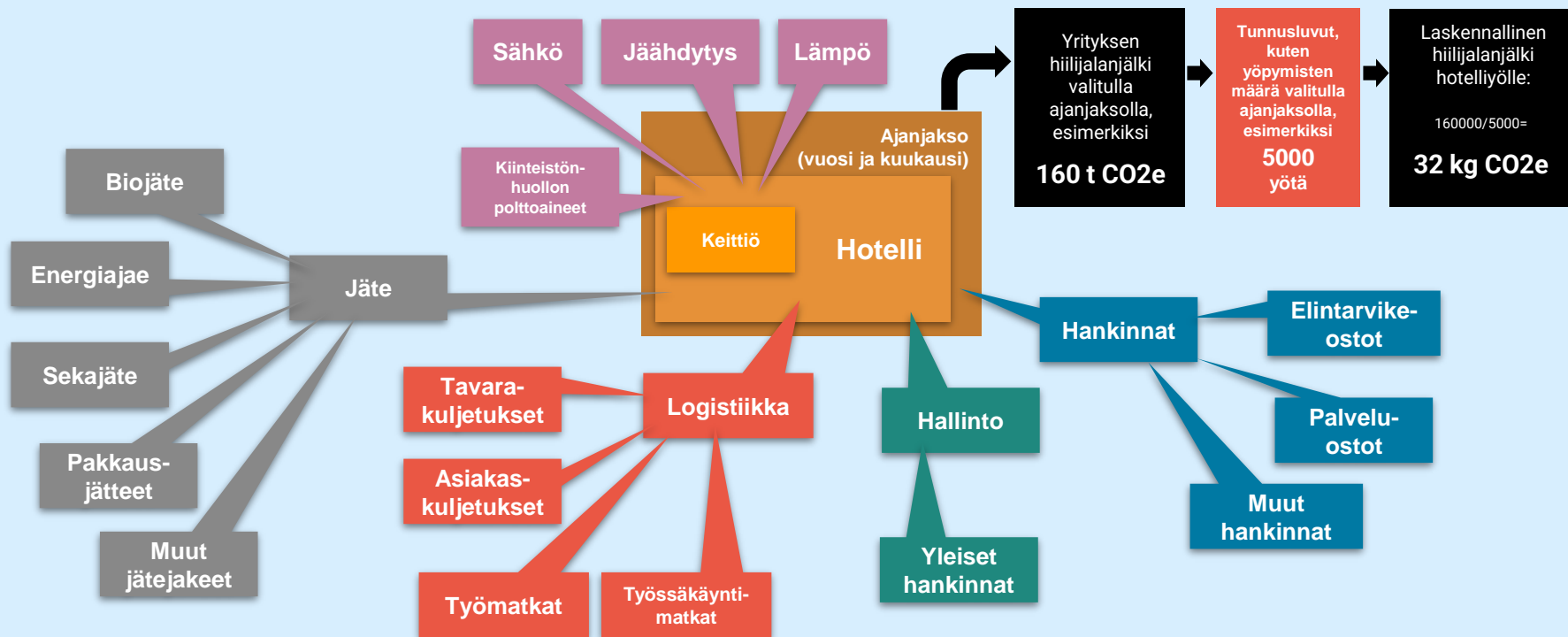
Päästökertoimien tarkistus

Tarkistetaan, että laskurissa on oman yrityksen kannalta oikeat kertoimet. Lisätään kertoimia tarpeen mukaan tai päivitetään järjestelmän kertoimiin arvot.

Kulutustietojen syöttäminen

Syötetään laskennassa tarvittavat tiedot kuukausi- tai vuositasolla. **Kulutustietojen perusteella muodostuvat hiilijalanjälkisivulle CO2-laskelmat, CO2-tunnusluvut ja kuvaajat.**

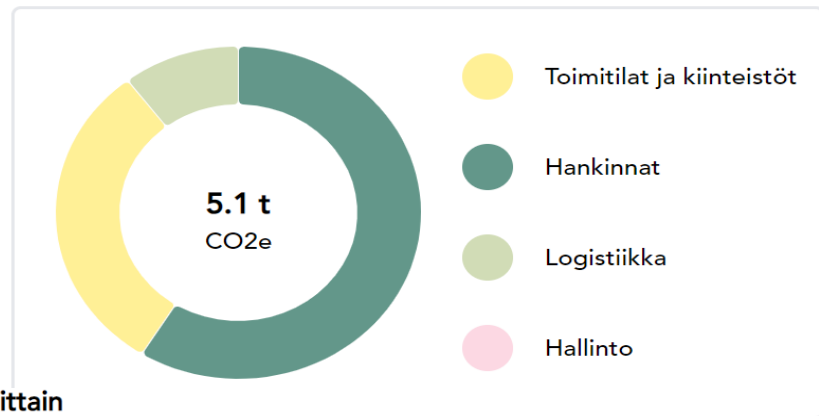
Hiilijalanjäljen muodostuminen Hiilikurissa

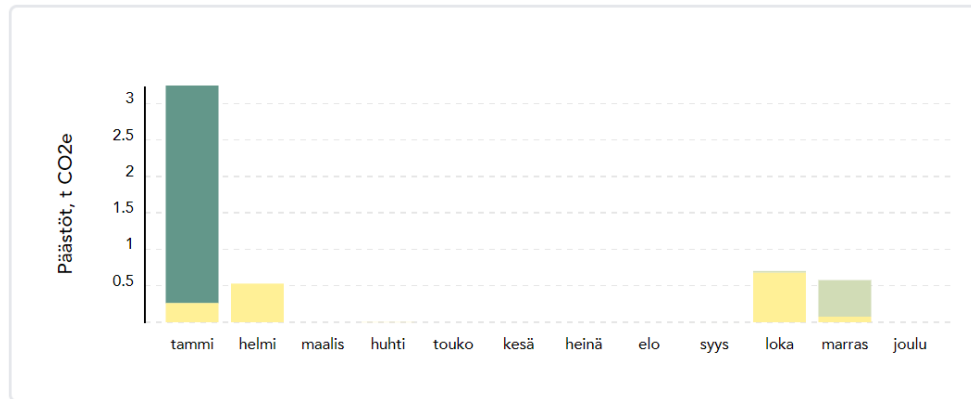
Tulosnäköymä

GHG-PROTOKOLLAN SOVELLUSALAT	2020	2021	2022
SCOPE 1 (suorat energiankulutuksen päästöt)	-	0.7	-
SCOPE 2 (epäsuorat energiankulutuksen päästöt)	1	0.1	1.14...
SCOPE 3 (muut epäsuorat päästöt arvoketjusta)	-	4.3	-
Yhteensä, t CO2e	1	5.1	1.14...

Päästöjen jakauma v. 2021

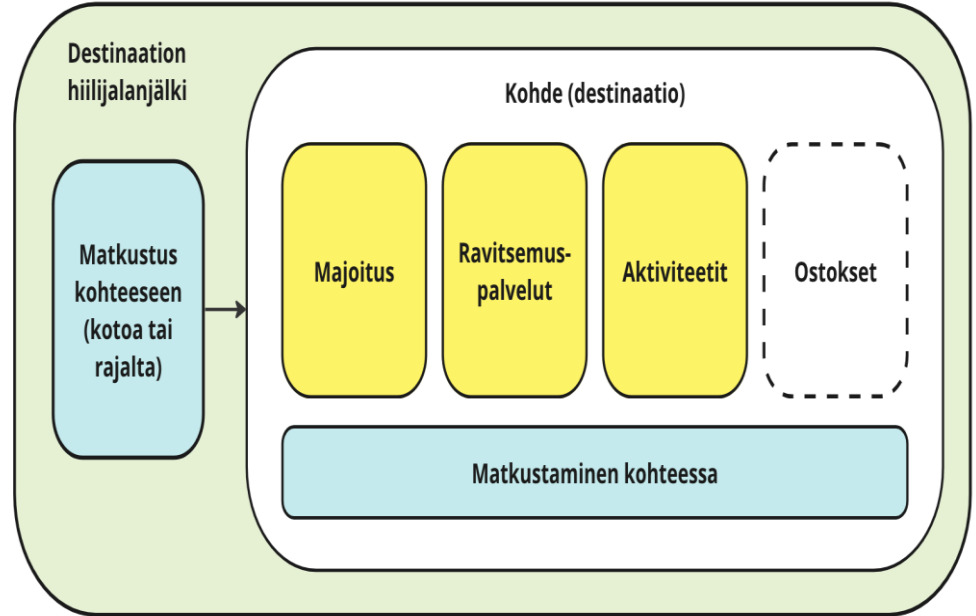
Päästöt kuukausittain

Destinaation hiilijalanjälkilaskenta

- Tuodaan osaksi Hiilikuria vuoden 2024 aikana sen jatkokehityksen puitteissa. Myös STF-ohjelmassa on erikseen destinaatiotaso.
- Laskennan mallia viimeistellään parhaillaan ja pilotoidaan liikkumisen päästöjen osalta keväällä 2024. Matkailijoiden liikkuminen nähdään pääsääntöisesti osana destinaatioiden laskelmia.
- Rajaaminen nykyisellään moninaista, eri mailla ja tahoilla erilaisia rajoituksia.
- Hyödynnetään usein keskiarvoja ja kyselytutkimuksia, vaikea saada tarkkoja tuloksia ja jatkumoa (vertailukelpoisuutta).

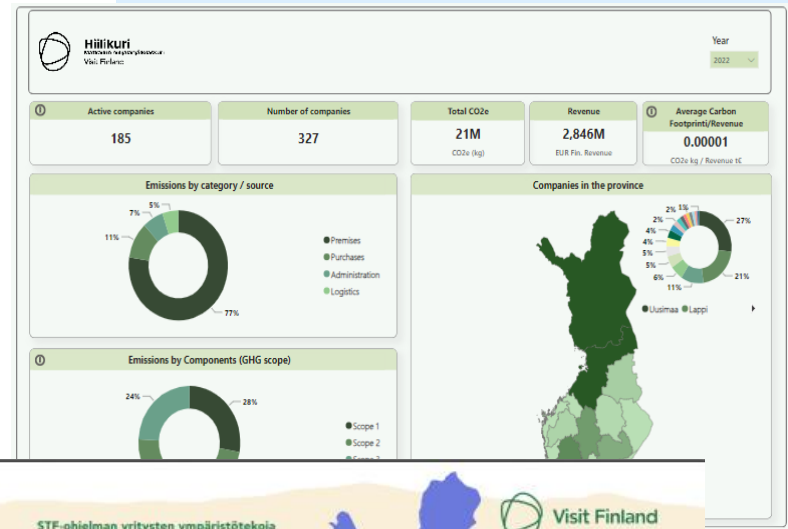

Keltaisella merkittyjen osioiden CO2-tieto saatavissa jatkossa Matkailualan CO2-laskurin perusteella, mikäli destinaatioon kuuluvista yrityksistä riittävän moni käyttää laskuria.

Matkustamisen päästöjen laskentaa kehitetään 2023-24, tietolähteet vaihtelevat

Hiilikurin raportointi

STF-raportti (PBi) ja Kestävän matkailun tila-raportti (PDF)

Vuoden 2024 kehitystyön jälkeen:

- ✓ Laskenta on mahdollista yrityskohtaisesti (tai tarkemmin) ja destinaatiotasolla
- ✓ Laskennan voi verifioida vähintään tekemällä omatoimitarkastuksen
- ✓ Laskennan rajausta noudattaa GHG protokollaa, scope 3:n osalta on riittävä ohjeistus
- ✓ Laskuri on käyttäjäystävällinen ja täysin integroitu STF-ohjelman verkkoalusta STF hubiin
- ✓ Kirjautuminen tapahtuu BF-tunnuksella
- ✓ Laskuriin liittyvä ohjemateriaali sekä valmennus ovat ajan tasalla ja aikaa kestäviä
- ✓ Laskuria ja sen päästökertoimia päivitetään säännöllisesti
- ✓ Laskurin käyttäjäkohtainen tulostulosnäky on käyttäjäystävällinen ja informatiivinen
- ✓ Laskentadataa raportoidaan anonymiteetti huomioiden

A serene winter landscape at sunrise. The sky is a mix of soft blues, oranges, and yellows, with the sun low on the horizon. In the foreground, several evergreen trees are heavily laden with snow, their branches drooping under the weight. The middle ground is dominated by a thick layer of mist or fog that obscures the lower parts of the trees and the ground. In the distance, a dark line of trees marks the horizon. The overall mood is peaceful and quiet.

Kiitos!

Liisa Mäkelä

liisa.makela@businessfinland.fi

Hiilikuri
Matkailun hiilijalanjälkikaskuri
Visit Finland

**SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND**